

Stærðfræðikeppni framhaldsskólanema 2023–2024 Úrslitakeppni

Athugið: Notið aðskilin blöð eða arkir fyrir hvert dæmi. Notið eina hlið hvers blaðs/arkar. Þetta skiptir máli við yfirferð. Engar reiknivélar eru leyfðar.

Dæmi 1

Finnið allar rauntölur x, y sem uppfylla báðar jöfnurnar

$$x^3 + y^3 = 9 \quad \text{og} \quad x^2y + xy^2 = 6.$$

Dæmi 2

Jörmunrekur hefur útbúið strimil sem hefur 89 reiti í röð. Á hvern fyrstu 44 reitanna frá vinstri leggur hann einn hvítan stein. Hann leggur svo svartan stein á reitina 44 lengst til hægri. Hann ætlar nú að færa steinana með því að leika eftirfarandi leikjum:

- Færa má hvítan stein til hægri um einn reit ef sá reitur er tómur.
- Færa má svartan stein til vinstri um einn reit ef sá reitur er tómur.
- Víxla má á hvítum og svörtum stein sem eru hlið við hlið ef sá hvíti er vinstra megin.

Það tekur alltaf jafnmarga leiki að komast í stöðu þar sem ekki er hægt að leika lengur. Hvað tekur það marga leiki?

Dæmi 3

Látum $\gcd(a, b)$ tákna stærsta samdeili a og b , þ.e. stærstu jákvæðu heiltöluna sem gengur upp í bæði a og b . Látum $\text{lcm}(a, b)$ tákna minnsta samfeldi a og b , þ.e. minnstu jákvæðu heiltöluna sem bæði a og b ganga upp í. Finnið allar jákvæðar heiltölulausnir á jöfnunni

$$\gcd(a, b) + \text{lcm}(a, b) = a + b.$$

Dæmi 4

Látum $ABCD$ vera trapisu þar sem hliðin AB er samsíða hliðinni DC . Látum X vera skurðpunkt hornastrikanna AC og BD . Drögum línuna ℓ gegnum X sem er samsíða AB . Látum Y og Z vera skurðpunkta ℓ við hliðarnir AD og BC , í þessari röð. Látum a vera lengd hliðarinnar AB og b vera lengd hliðarinnar DC . Sýnið að lengd striksins YZ sé $\frac{2ab}{a+b}$.

Dæmi 5

Við Línugötu eru n hús númeruð frá 1 til n og í hverju húsi eru kveikt ljós. Á hverjum degi í n daga ætlar álfur til byggða. Ef álfur kemur á degi i þá fiktar hann í ljósrofa allra húsa með húsnúmer deilanlegt með i , svo ef það var kveikt er slökkt eftir á og öfugt. Eftir n daga er enn kveikt á ljósum í öllum húsum nema í því fyrsta, því sumir álfar slepptu því að koma til byggða til að lágmarka ummerki. Hvaða daga komu álfar til byggða?

Dæmi 6

Látum $\mathbb{N}$ vera náttúrlegu tölurnar, 0 þar með talin. Festum $k \in \mathbb{N}$. Finnið öll föll $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ þannig að

$$f(f(n)) + f(n) = 2n + 3k$$

fyrir öll $n \in \mathbb{N}$. (Hlutstig eru gefin fyrir að leysa jöfnuna fyrir tiltekið k).